

Ako veda k nám do vinice zablúdila

Text: Ing. Norbert Surányi

Snámká: archív

Ako už v našich končinách býva zvykom, človek sa musí niečím žiť, niekde zarabáť eurobubáky, aby bolo na hypotéku, nejaké tie potraviny a, žiaľ, ani plyn, elektrina a benzín nie sú zadarmo. No a počas tej lopoty sa človek aj s kolegami porozpráva, pári všetko poslednom víkende pri kávičke prehodí. Ako sme tak diškurovali, vidíme ako na mňa zazerá pári vypúlených očí a padá zákerná otázka: „Ty máš vinohrad? Kde? Ako to tam vyzerá?“

Tak po dlhej rozprave príbehu vinohradníctva vo Vajnoroch a presondovanie obrázkov z Via Vitis akcií padá tá dôležitá otázka: „A nemohli by sme si tam u vás spraviť nejaký ten mejdánek?“. Tak sme plánovali, presúvali, sedeli po zasaďkach, rôzne ankety vypisovali, vzorky vína testovali, kalkulovali, excelovali, až nakoniec padlo rozhodnutie, že sa pôjde osadenstvo našej firmy čerstvého vzduchu nadýchať, niečo pod Zub ukuchtiť a lahodné vajnorské moky v lone prírody vychutnať. Excel spočítal množstvá ingrediencí na guláš pre 60 ľudí, stany a posedenie nám najskôr zostali ešte z minulej akcie. Rozoslali sa pozvánky, sofistikované plány priblíženia na miesto činu pomocou MHD či autom alebo vesmírnou lodou. Všetko tak ako sa patrí na modernú vedeckú firmu zaobrájúcu sa elektrónovou mikroskopiou, hmotnostnou a spektrálnou chromatografiou a inými, väzne vedeckými metódami skúmania.

Ako býva zvykom, počas diskusií a popijanie dobrého vína sa začala rozoberať eko-

lógia a vplyv poľnohospodárstva na okolie. Mali sme už dlhšie v pláne monitorovať počasie a na základe týchto údajov prispôsobiť práce a hlavne obmedziť počty postrekov vo vinohrade. Oslovili sme firmu, ktorá takéto čudo ponúka vinohradníkom, a pán Peštún nám pomohol k zrealizovaniu a osadeniu ich meracieho zariadenia k projektu VinLink. Projekt využíva vynovený a zdokonalený algoritmus Galati, ktorého tvorcom bol p. Ing. Gašpar Vanek, CSc., vážený odborník, vedec a vinohradník. Algoritmus má za sebou viac ako 25 rokov praxe a každoročne pomáha vinohradníkom a vinárom v stovkách vinohradoch nielen na území Slovenska. Systém VinLink s algoritmom Galati je na rozdiel od iných predikčných systémov výnimočný tým, že zohľadňuje citlosť jednotlivých sledovaných odrôd viniča, ako aj polohu a tvar terénu vinohradu.

Ďalšou horúcou tému v oblasti vinohradníctva je zmena klimatických podmienok, erózia pôdy a nedostatok vláhy. Nadprieberne horúce letá sú zvyšujú tvorbu cukrov v hrozne, ale je to, žiaľ, na úkor kyselín, ktoré sa vypaľujú, a tým pádom výsledne vína strácajú svoju vyrovnanú chufu. Postupné odlesňovanie, zakladanie veľkých monokultúr, umelé hnojivá a „konzervatívne“ po stáročia oslavované obrábanie pôdy sa pomaly stávajú minulosťou. Sú to činnosti, ktoré čiastočne prispievajú ku globálному otepľovaniu. Čoraz viac fariem prechádza na spôsob obrábania „No-TILL“, kde sa vynecháva orba a hrubé narúšanie pôdnej štruktúry. Prvé lastovičky sa objavili už aj vo vinohradoch, kde neexistujú preorané a skultivované pásy medzi riadkami vinohradu, ale sú nahradené zelenými pásami, ktoré slúžia ako pastva pre včely, zadržiavajú vlahu, vytvárajú potrebnú mikrokli-

mu a produkujú pre pôdu dôležitý humus. Taktiež sa využívajú ako zelené hnojenie a sú aktívnou súčasťou kolobehu živín. Iba v zdravej pôde sa dá pestovať zdravé hrozno, ktoré sa dokáže prispôsobiť zmenám klímy a odolávať patogénom. Preto sa snažíme aj my skúšať nové postupy a zelené pásy čoskoro budú bežnou súčasťou vinohradov.

Musíme zmeniť svoje myšenie a ponechať zo starých zvykov iba to, čo je prospiešné, a prevziať nové poznatky, ktoré nám pomôžu. Preto byť vinárom znamená ovládať viačeré vedecké disciplíny a neustále sa vzdelávať. Tak pripime si na zdravie mûdrych hláv, ktoré nás vedú do futuristickej budúcnosti vinohradníctva (a nezabudnite, že aj vesmírnu loď môže odstaviť galaktická polícia, takže opatrne a podľa predpisov).

Projekt bol zrealizovaný vďaka finančnému daru od Nadácie Volkswagen Slovakia

**Nadácia
Volkswagen Slovakia**